

Dansk Straffelovs-Reform.

Paa det strafferetlige Omraade staar Danmark i Revisionens Tegn, og man tør næppe spaa, at vi synderlig snart vil komme ud deraf.

Det vil staa klart for alle, at en ny Straffelovbogs Tilvejebringelse er et Værk, hvis Fuldførelse kræver aarelange Arbejder og mangesidig og indgaaende Drøftelse. Allerede vor nugældende Straffelov krævede mange Aars Overvejelser. Saa tidligt som i 1850 blev der nedsat en Kommission, der udarbejdede et foreløbigt Udkast. I 1859 blev der nedsat en ny Kommission, der afgav sin Betænkning i Februar 1864. Lovforslaget blev dernæst forhandlet paa Rigsdagen i Samlingerne 1864—65 og 1865—66, og Loven udkom d. 10. Februar 1866. Og dog var Forholdene da langt mindre komplicerede end nu. Navnlige i den sidste Menneskealder er Straffespørgsmaalene gjort til Genstand for dybtgaaende ny Undersøgelser, Æmnet er bleven stærkt udvidet, Forhold og Begreber, som da nærmest betragtedes som givne, er nu sat under Debat, selv ny Arter af Retskollisioner er opstaaede, og paa mange Omraader skille Anskuelserne sig overordenlig skarpt ud fra hinanden. En ny Straffelov udkræver derfor nu et endnu langt mere intensivt og alsidigt Arbejde end tidligere, og kalder paa Medvirken fra alle, der har Sagkundskab indenfor det vide sociale Omraade, Loven dækker.

Erfaringerne fra Udlandet bekræfter ogsaa, at selv med et energisk, uafbrudt og udholdende Arbejde fra mange Si-

der kommer det til at dreje sig om betydelige Aaremaal, før en ny Straffelov kan gennemføres. Den norske Straffelovskommission blev nedsat i 1885, et foreløbigt Udkast til den almindelige Del udkom i 1887, et nyt Udkast til hele Loven forelaa i 1893, og den samlede Kommission afgav hele sin Betænkning i 1896; Loven forelaa vedtaget og stadfæstet d. 22. Maj 1902. I Tyskland, hvor Kommissionen blev nedsat i 1906, fremkom dens Udkast i 1909, i 1911 offentliggjordes de fire Professorers kendte »Gegenentwurf«, Diskussionen er fremdeles i fuld Gang, og en Forfatter (Seidel) — forhaabenlig en Pessimist — udtaler i Monatschr. f. Kriminalpsychologie u. Strafrechtsreform 1912, at den ny Straffelovbog i gunstigste Fald vil kunne træde i Kraft om c. 12 Aar. For Schweiz's Vedkommende er det tilstrækkeligt at minde om, at i 1908 fremkom det femte Udkast til en Strafferetskodifikation, og at der endnu er langt frem til Maalet. Naar Alfred Gautier med Hensik paa en ny Straffelov for hele Schweiz allerede i 1897 udtalte: Les jours meilleurs viendront bientôt, var han ikke nogen god Spaamand.

Disse Kendsgerninger bør man holde sig for Øje ved Betragtningen af det Udkast til en dansk Straffelov, der i Eftersommeren 1912 fremkom fra den i 1905 nedsatte Kommission. I første Række maa det fremhæves, at det absolut ikke er noget Nederlag for denne Kommission, naar dens Arbejde ikke umiddelbart forelægges for Rigsdagen og vel heller ikke nogensinde kan ventes vedtaget just i den Skikkelse, hvori det nu foreligger. Der er saa megen mere Grund til at sige dette, som selve den Sammensætning, Kommissionen havde faaet, med al Anerkendelse af dens enkelte Medlemmers Dygtighed, dog af den langt overvejende Del af de interesserede blev betegnet og maatte betegnes som ensidig. Kommissionens Arbejde er i Virkeligheden mindre ensidigt, end vistnok mange ventede. Paa ikke faa Omraader har Kommissionen været lydhør for Krav, der ikke netop er fremkomne fra den Kreds, hvortil Medlemmerne

nærmest hørte. Fremdeles har Kommissionen — sikkert navnlig støttet af dens højtansete Formands usædvanlige Evner i saa Henseende — for hele Straffelovens Omraade gennemført en systematisk Bearbejdelse, der vil være af grundlæggende Betydning for de fremtidige Arbejder, og hvorved navnlig betydelige Partier af Straffelovens almindelige Del har faaet en Form, der sikkert stærkt nærmer sig til den endegyldige. Paa den anden Side har denne generaliserende og systematiserende Tendens vist sig at være en Fare indenfor den specielle Del, idet den paa flere Omraader har medført altfor omfattende Bestemmelser, der under det straffbares Omraade vil inddrage Felter, hvor Handlingens Strafbarhed vil komme i Strid baade med den naturlige Følelse og med Hensynet til Borgernes berettigede Frihed.

Standpunktet overfor det foreliggende Udkast bliver derfor et dobbelt: til den ene Side maa man glæde sig over at se Udkastet fuldført og anerkende det som Grundlaget for alt videre Arbejde for Straffelovsreformen, til den anden Side maa man nu tage dette videre Arbejde op og fremme det med al den Energi, som Sagens Vigtighed kræver. Det er naturligt, om man, i det Øjeblik Feltraabet i sidstnævnte Retning er givet, ikke har følt synderlig Trang til at dvæle ved den positive Betydning af det foreliggende Udkast; men den skal nok staa sin Prøve under det Arbejde, der nu forestaar og til Dels allerede er begyndt.

Diskussionen er jo nemlig alt i fuld Gang, indledet med den danske Kriminalistforenings og Underrettsdommerforeningens Fællesmøde d. 23. September 1912, hvor Departementschef i Justitsministeriet Schrøder, der har været Medlem af og Sekretær i Kommissionen, i Hovedtræk gjorde Rede for Udkastets Indhold, medens Kriminalistforeningens Formand, Professor Thorp, næst at udtale sin Anerkendelse af visse Dele af Udkastet, skarpt opridsede Hovedlinjerne for en Kritik af dette. Kriminalistforeningen har derefter nedsat en Række Udvalg til kritisk at undersøge og vurdere Udkastets enkelte Afsnit, og allerede paa et Møde i For-

eningen d. 5. og 6. December 1912 paabegyndtes Behandlingen af Tilregnelighedsbestemmelserne og Paragrafen om Frihedskrænkelser (Udkastets § 255, der væsentlig udvider den gældende Straffelovs § 210). Flere lignende Møder angaaende andre Dele af Udkastet er under Forberedelse; de indledende Foredrag og de førte Diskussioner offentliggøres i Kriminalistforeningens Aarboeg, der af Hensyn hertil denne Gang udkommer i Hæfter.

I en saa vigtig Sag er der imidlertid Brug for alle interesserede Kræfter, og Diskussionen bør ikke føres alene indenfor en bestemt Forening. De tyske og schweitziske Tidsskrifter bærer tydelige Vidnesbyrd om, hvor mange dygtige Penne et Straffelovsudkast kan sætte i Bevægelse, hvor befrugtende det virker paa de interesseredes Hjærner, hvor tankevækkende netop Studiet af foreliggende bestemte Lovforslag virker. Dette Tidsskrift, der allerede i nærværende Hæfte bringer en Oversigtsartikel fra Kommissionsformandens Haand, vil ikke blot se det som en af sine Opgaver med Opmærksomhed at følge hele den stedfindende Diskussion om vor Straffelovsreform, men det aabner sine Spalter for enhver interesseret Udtalelse, der kan lægge Sten til den Bygning, hvorpaa vor ny Straffelov skal opføres. Baade fra videnskabelige og fra rent praktiske Synspunkter føles der Trang til at uddybe Diskussionen. Dommere og Sagførere, Politimyndigheder og Fængselsmænd, Læger, Værgeraadfolk og andre Talsmænd for de forebyggende Foranstaltninger er alle kaldede til at lade deres Erfaringer komme Arbejdet til Gode. Jo mere omfattende og mangesidig Diskussionen bliver, jo skarpere og klarere Æmnerne gennemlyses, desto større er Udsigten til som Arbejdsresultat at faa en Straffelov, der uden at træde Friheden for nær byder et kraftigt Værn i Kampen mod Kriminaliteten.

Redaktionen for Danmark.